

ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการ
ปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 1*

COACHING SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE
PERFORMANCE OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER LOEI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

สุดารัตน์ โพธิ์ศรี¹และ ชิชณพงศ์ ศรีจันทร์²

Sudarut Posri¹ and Chissanapong Sonchan²

¹⁻²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

¹⁻²Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus, Thailand

¹Corresponding Author's Email: sudarut.pos@student.mbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน 4) เพื่อศึกษาทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 302 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา เท่ากับ 0.975 และการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในเขตพื้นที่ศึกษา เท่ากับ 0.939 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธี (Enter Multiple Regression Analysis) เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา อยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตพื้นที่ศึกษา อยู่ในระดับมาก

* Received 5 March 2025; Revised 29 March 2025; Accepted 31 March 2025

3. ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตพื้นที่ศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตพื้นที่ศึกษา ได้แก่ ทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ (x_1) ทักษะด้านการฟัง (x_3) ทักษะด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับ (x_5) ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ 0.616 ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 37.90

คำสำคัญ: ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครูผู้สอนผู้สอน, การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

Abstract

This research aimed to 1) study the level of coaching skills of school administrators, 2) examine the level of teachers' compliance with professional standards in schools, 3) investigate the relationship between the coaching skills of school administrators and teachers' compliance with professional standards, and (4) identify the coaching skills of school administrators that influence teachers' compliance with professional standards in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 302 individuals. The research instrument was a questionnaire using a five-rating Likert scale. The reliability of the questionnaire for school administrators' coaching skills was 0.975, and for teachers' compliance with professional standards, it was 0.939. Data were analyzed using descriptive statistics, including mean and standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis (Enter Method) to identify significant variables and formulate a predictive equation.

The research findings revealed that:

1. The coaching skills of school administrators in Loei Primary Educational Service Area Office 1 were at a high level.

2. Teachers' compliance with professional standards in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 1 was also at a high level.

3. The coaching skills of school administrators and teachers' compliance with professional standards exhibited a moderate positive correlation, with statistical significance at the .01 level.

4. Three coaching skills of school administrators significantly influenced teachers' compliance with professional standards at the .01 level: trust-building skills (X_1), active listening skills (X_3), and feedback-giving skills (X_5). The multiple correlation coefficient was 0.616, explaining 37.90%

Keywords: Coaching skills of school administrators, School administrators, Teachers, Compliance with professional standards,

บทนำ

ปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีส่งผลต่อระบบการศึกษาทำให้ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนศักยภาพของครูผู้สอนผ่านแนวทางที่ได้รับการยอมรับการใช้ทักษะการโค้ช (Coaching Skills) เป็นทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยพัฒนาครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ งานวิจัยของ Sir John Whitmore (2002) และ The International Coach Federation (2013) ระบุว่า การโค้ชช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาทักษะวิชาชีพของครูผู้สอน นอกจากนี้ Neenan (2018) ยังชี้ให้เห็นว่าการบริหารที่ใช้การโค้ชช่วยสร้างแรงจูงใจและปรับปรุงบรรยากาศการทำงานของครูผู้สอนให้ดีขึ้น

มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเป็นเกณฑ์สำคัญที่กำหนดคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมด้านการปฏิบัติหน้าที่ การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562) การพัฒนาครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานเหล่านี้ต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารผ่านกระบวนการโค้ชที่มีประสิทธิภาพ เช่น การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้คำแนะนำเชิงบวก และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง (The International Coach Federation, 2013) งานวิจัยของ Peterson & Hicks (1996) และ Dello & Miraglia (2017) ยังพบว่าการโค้ชช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ส่งผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การศึกษาทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนจึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน งานวิจัยของ Whitmore (2009) และ วิชัย วงษ์ใหญ่ & มารุต พัฒนาผล (2557) ชี้ให้เห็นว่าการใช้แนวทางการโค้ชช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน

รวมถึงช่วยให้โรงเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ งานวิจัยของ ญัฐนิธ กาลพัฒน์ และคณะ (2565) ยังยืนยันว่าการพัฒนาทักษะการโค้ชของผู้บริหารส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อให้ได้ แนวทางที่เป็นรูปธรรม ในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพของครูผู้สอนและคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
4. เพื่อศึกษาทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา การโค้ช (Coaching) เป็นทักษะสำคัญที่ผู้บริหารใช้ในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กร โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาการทำงานของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเป็นแนวทางที่กำหนดคุณภาพการสอนและพฤติกรรมวิชาชีพที่ครูผู้สอนควรปฏิบัติตาม
3. งานวิจัยในประเทศ ประกอบด้วย จำเนียร มุนธานี, พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ (2566) สิริวิทย์ วัชรภาพ, ณรงค์ พิมสาร และสิริกาญจน์ ธนวุฒพรพินิจ (2562), ประสพสุข ศรีหงส์ทอง (2565), เราชา ชูสุวรรณ และวันชาวีลา เบ็ญลาเตะ (2562), หฤทัย อนุสรราชกิจ และคณะ (2561)

4. งานวิจัยต่างประเทศ ประกอบด้วย Dr. David E. Bartz (2017), Barton, E. E., et al. (2013), Britton, L. R.; & Anderson, K. A. (2010)

งานวิจัยทั้งหมดสนับสนุนความสำคัญของการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 134 โรงเรียน แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 128 คน ครูผู้สอนผู้สอนจำนวน 1,341 คน รวมทั้งหมด 1,469 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2567) กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตาราง การประมาณของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 pp.607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 302 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน ครูผู้สอนผู้สอน จำนวน 275 คน ตามแผนภาพลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ที่ตั้งอำเภอ และประสบการณ์การทำงาน

2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดขอบข่ายการสร้างแบบสอบถามตามกรอบนิยามศัพท์ของตัวแปร

1.3 สร้างข้อคำถามตามขอบข่ายที่กำหนดภายใต้การให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.2 วิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2.3 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามพบว่า ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เท่ากับ 0.975 และการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เท่ากับ 0.939

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.2 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แล้วเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และบางส่วนนำส่งผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ google form

3.3 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในการตอบ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.1.1 ถอดเทปการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มแบบคำต่อคำ

4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.1.3 ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Analysis) เพื่อสร้างข้อสรุปจากข้อมูล

4.1.4 ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

4.2.3 วิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ (X_1)	4.28	0.42	มาก	1
2. ทักษะด้านการตั้งคำถาม (X_2)	4.15	0.45	มาก	5
3. ทักษะด้านการฟัง (X_3)	4.24	0.42	มาก	4
4. ทักษะด้านวางแผนและลงมือทำ (X_4)	4.26	0.42	มาก	2
5. ทักษะด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับ (X_5)	4.26	0.41	มาก	2
รวม	4.24	0.34	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ (X_1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ ทักษะด้านวางแผนและลงมือทำ (X_4) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.42), ทักษะด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.41), และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านการตั้งคำถาม (X_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.45)

2. ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน(Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. การปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน (Y_1)	4.29	0.41	มาก	2
2. การจัดการเรียนรู้ (Y_2)	4.28	0.41	มาก	3
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Y_3)	4.30	0.44	มาก	1
รวม	4.29	0.38	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$

4.29, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Y_3) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ การปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน (Y_1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.41) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเรียนรู้ (Y_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.41)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	Y1	Y2	Y3	X	Y
X1	1									
X2	.441**	1								
X3	.583**	.440**	1							
X4	.546**	.423**	.678**	1						
X5	.608**	.442**	.631**	.720**	1					
Y1	.523**	.327**	.453**	.410**	.474**	1				
Y2	.501**	.324**	.472**	.414**	.512**	.749**	1			
Y3	.456**	.329**	.445**	.430**	.509**	.724**	.793**	1		
X	.792**	.696**	.830**	.838**	.845**	.546**	.555**	.541**	1	
Y	.535**	.353**	.497**	.453**	.542**	.898**	.925**	.919**	.595**	1

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีค่า ($r_{xy} = 0.595$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติเท่ากับ .01 ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ระหว่างตัวแปร ทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.546 - 0.541$)

4. ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.B	β	t	Sig.
ทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ (X ₁)	.242	.056	.263	4.251	.000
ทักษะด้านการฟัง (X ₃)	.146	.062	.160	2.358	.010
ทักษะด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับ (X ₅)	.248	.068	.265	3.565	.000
ค่าคงที่ (Constant)	1.421	.233		6.375	.000
R = .616 R ² = .379 Adjusted R ² = .369 F = 35.967					

*p < .05, **p < .01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 5 ด้าน พบว่า มี 3 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (Y) โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ (X₁) ทักษะด้านการฟัง (X₃) ทักษะด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับ (X₅)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ทักษะด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับ (X₅) ($\beta = 0.265$) รองลงมา คือ ทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ (X₁) ($\beta = 0.263$) และทักษะด้านการฟัง (X₃) ($\beta = 0.160$) ตัวแปรทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ สามารถร่วมพยากรณ์การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (Y) โดยภาพรวมร้อยละ 37.90 ($R^2 = 0.379$) และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.3025 ซึ่งเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.421 + 0.242(x_1) + 0.146(x_3) + 0.248(x_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.263 (Zx_1) + 0.160(Zx_3) + 0.265(Zx_5)$$

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการสร้างความไว้วางใจ ซึ่งผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างและโปร่งใส สร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอนในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การมีทักษะการโค้ชที่สูงในด้านนี้สะท้อนถึงการตระหนักถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการพัฒนาครูผู้สอนให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Whitmore (2009) และงานวิจัยของ Dello & Miraglia (2017) ที่กล่าวถึงความไว้วางใจในกระบวนการโค้ชและผลกระทบที่เกิดขึ้นในการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน

2. ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมแล้วครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในระดับสูง การพัฒนาวิชาชีพที่มีความต่อเนื่องและการสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถทำงานได้ตามมาตรฐาน การมีความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนก็เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Darling-Hammond (2012) และ ญัฐกานต์ วิทยาพิพัฒน์ (2563) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับปานกลางระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการที่ผู้บริหารสามารถสร้างความไว้วางใจและให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ จะช่วยให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเองและทำงานได้ตามมาตรฐาน การให้การสนับสนุนที่ดีจากผู้บริหารสามารถเพิ่มแรงจูงใจให้ครูผู้สอนพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง การที่ความสัมพันธ์มีระดับปานกลางอาจแสดงให้เห็นว่ามีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนด้วย เช่น ทักษะการตั้งคำถามหรือการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

4. ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย

เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนมากที่สุดคือ ทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ การฟัง และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ทักษะเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทักษะด้านการสร้างความไว้วางใจ มีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอน และช่วยให้ครูผู้สอน มีความมั่นใจในการทำงานและการพัฒนาตนเอง การให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพยังช่วยให้ครูผู้สอนรับรู้จุดแข็งและจุดที่ต้องปรับปรุงในการทำงาน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สาเหตุหรือปัจจัยแวดล้อมที่อาจมีผลต่อระดับของทักษะการโค้ช ของผู้บริหารสถานศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเขตพื้นที่ศึกษา แยกได้ตามหลายปัจจัย เช่น การฝึกอบรมและพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหาร วัฒนธรรมของโรงเรียน การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด การมีส่วนร่วมและความร่วมมือของครู และการประเมินผลและการปรับปรุง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะการโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาครูและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โดยทักษะที่สำคัญที่สุดคือการสร้างความไว้วางใจและการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ช่วยกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญในด้านการโค้ชเช่น Whitmore (2009) และ Dello & Miraglia (2017) ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการโค้ชของผู้บริหารและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่เน้นการสนับสนุนและพัฒนาครูเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้ 1) อบรมทักษะการฟังและการตั้งคำถามแบบโค้ช ควรจัดอบรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการฟังและการตั้งคำถามในลักษณะโค้ช โดยใช้โมดูลการฝึกอบรมที่มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 วัน 2) การสนับสนุนกลุ่มโค้ช: ควรจัดตั้งกลุ่มผู้บริหารหรือคณะกรรมการฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การโค้ชเพื่อพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง และ 3) การประเมินผลการโค้ช: ควรมีระบบประเมินผลการโค้ชจากครูและการใช้เครื่องมือประเมินทักษะการโค้ชเพื่อปรับปรุงการพัฒนาทักษะการโค้ชของผู้บริหาร และ 2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ 1) ศึกษาปัจจัยร่วมที่มีผลต่อทักษะการโค้ช ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร และ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ที่มีผลต่อการโค้ชของผู้บริหาร 2) ศึกษา

ผลกระทบของการโค้ชต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน วิเคราะห์ผลกระทบของทักษะการโค้ชของผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ 3) เปรียบเทียบผลการโค้ชในโรงเรียนที่มีและไม่มีการฝึกอบรม เปรียบเทียบประสิทธิภาพของการโค้ชในโรงเรียนที่มีการฝึกอบรมทักษะการโค้ชกับโรงเรียนที่ไม่มี

เอกสารอ้างอิง

- จำเนียร มุนธานี, และ พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์. (2566). การโค้ชของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 20(89), 1-20.
- ณัฐนิช กาลพัฒน์, สุวิทย์ ภาณุจารี, และ วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย. (2566). การโค้ชเชิงบูรณาการด้วยหลักกัลยาณมิตรธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน, 9(1), 1-15.
- ดวงจันทร์ เตียววิไล, พิสิษฐ์ ฌอน บัวนก, และ ดวงใจ พุทธวงศ์. (2562). กระบวนการพัฒนาครูแบบหมุนวนต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 8(2), 31-45.
- เบญจมาศ ขาศิตศักดิ์ยุทธ. (2560). รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประสพสุข ศรีหงส์ทอง. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการโค้ชชิ่งทีมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนโนนสะอาดราษฎร์อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- พวงอ้อย ไซยดี. (2564). การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching) สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, 11(1), 575-586.
- เราชา ชูสุวรรณ, และ วันชาวีลา เบ็ญลาเตะ. (2562). การพัฒนารูปแบบการสอนงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้บริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 31(1), 148-162.
- วัชร อมรโรจน์วรฤดี, และคณะ. (2562). รูปแบบการจัดการศึกษาบูรณาการที่เน้นกระบวนการโค้ชและการเสริมสร้าง Growth Mindset เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ของนักศึกษาพยาบาล. วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล,

9(2), 262-283.

- สิริวิชัย วัชรภาพ, ณรงค์ พิมสาร, และ สิริกาญจน์ ธนุฒพรพินิจ. (2562). รูปแบบการพัฒนาทักษะการโค้ชสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 14(2), 1-15.
- สุชาติ แวงโสธรณ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 343-384.
- สุทธยา ชุ่ม, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, นภาพเดช บุญเชิดชู, และโยธิน ศรีโสภา. (2563). กลยุทธ์การบริหารการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงในสถานศึกษาเอกชน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพปาก, 7(1), 53-66.
- อนุสรณ์ นามประดิษฐ์, ชูชีพ พุทธประเสริฐ, และ สุทธิพงศ์ ยงค์กมล. (2565). รูปแบบการพัฒนาทักษะการโค้ชของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์. วารสารปัญญา, 29(2), 54-66.
- อุทิศ ดวงผาสุข, ลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, และ นลินณัฐ ดีสวัสดิ์. (2560). การบริหารโดยการโค้ชเพื่อการพัฒนาองค์กร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี, 11(26), 1-15.
- Barton, E. E., Chen, C.-I., Pribble, L., Pomes, M., & Kim, Y.-A. (2013). Coaching preservice teachers to teach play skills to children with disabilities. *Teacher Education and Special Education*, 36(4), 330-349.
- Britton, L. R., & Anderson, K. A. (2010). Peer coaching and pre-service teachers: Examining an underutilised concept. *Teaching and Teacher Education*, 26(2), 306-314.
- Bartz, D. E. (2017). Communication, feedback, and coaching skills for managers to use with staff members during the performance appraisal process. *International Journal of Business and Social Science*, 8(6), 1-4.